

Istota BHP

SWÓJ
DO SWEGO
PO SVOJE

Karol Skorek

Specjalista ds. BHP

Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej

Istota BHP

Pojęcie bezpieczeństwa i higieny pracy (bhp) określa stan warunków i organizacji pracy oraz zachowań pracowników zapewniający wymagany poziom ochrony zdrowia i życia przed zagrożeniami występującymi w środowisku pracy.

Cele BHP:

- zmniejszenie ogólnej liczby wypadków przy pracy,
- zapewnienie właściwego stosowania środków ochrony indywidualnej,
- przeprowadzanie okresowych inspekcji bezpieczeństwa na stanowiskach pracy,
- motywowanie pracowników do bezpiecznej pracy.

Definicje

Ochrona pracy - system środków zapewniających pracownikom bezpieczne dla ich życia i zdrowia warunki wykonywania pracy;

Incydent

zdarzenie o niskim ryzyku, które nie prowadzi do obrażeń, ale może stanowić sygnał ostrzegawczy i być sytuacją bliską wypadku.

Środki ochrony indywidualnej (ŚOI)

wyposażenie przeznaczone do noszenia lub trzymania przez pracownika w celu ochrony przed jedną lub większą liczbą zagrożeń mogących mieć wpływ na jego bezpieczeństwo lub zdrowie podczas pracy.

Definicje

Środki ochrony zbiorowej

zabezpieczenia chroniące jednocześnie więcej niż jedną osobę (np. barierki, wentylacja, osłony). Zgodnie z zasadą hierarchii środków ochrony, należy je stosować w pierwszej kolejności przed środkami indywidualnymi.

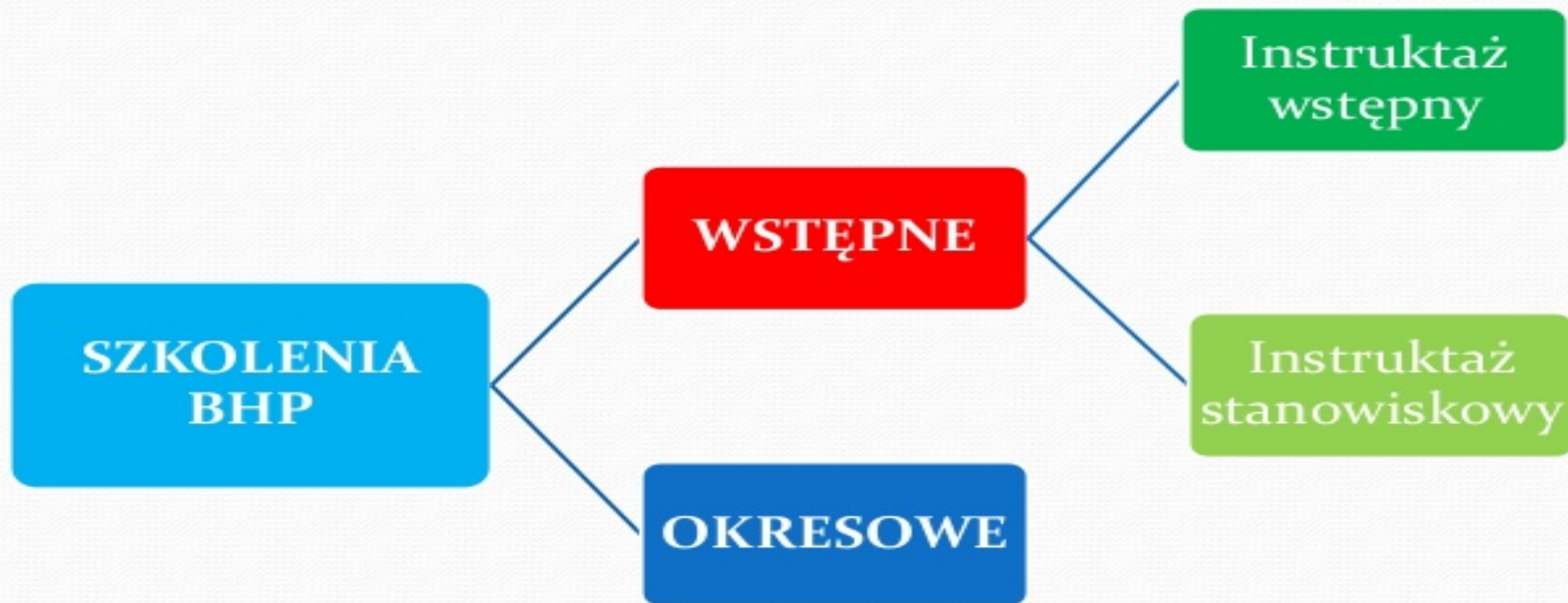
Ryzyko zawodowe

prawdopodobieństwo wystąpienia szkody w wyniku zagrożeń w pracy.

Zaświadczenie BHP

dokument potwierdzający odbycie szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Może dotyczyć szkolenia wstępnego lub okresowego.

Szkolenie wstępne = instruktaż wstępny + instruktaż stanowiskowy

Wyróżniamy szkolenia wstępne i okresowe BHP. Pierwszy rodzaj obowiązuje nowo zatrudnionych pracowników, drugi osoby z dłuższym stażem pracy. Wszystkie szkolenia w zakresie BHP wykonuje się w czasie pracy i na koszt pracodawcy.

BHP - Bezpieczeństwo i Higiena Pracy

- **Bezpieczeństwo pracy**

są to działania i angażowane w nie środki, służące zapobieganiu urazom i wypadkom przy pracy.

- **Higiena pracy**

są to działania i angażowane w nie środki, zapobiegające chorobom zawodowym.

Służba BHP pełni funkcje doradcze i kontrolne w zakresie BHP i podlega bezpośrednio pod pracodawcę lub organ zarządzający zakładem w imieniu pracodawcy.

Zakres działań służby bhp określa ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

Co ile trzeba odnawiać szkolenia okresowe BHP?

Przykładowo:

- pracownik fizyczny powinien być kierowany na obowiązkowe szkolenia BHP co 3 lata,
- osoby na stanowiskach kierowniczych, przedsiębiorcy, pracownicy inżynieryjno-techniczni oraz specjaliści BHP mają obowiązek odświeżać wiedzę co 5 lat,
- na pracowników administracyjno-biurowych obowiązek ten spada co 6 lat.
- prace szczególnie niebezpieczne: co roku.

Kiedy przeprowadzamy pierwsze szkolenie okresowe BHP?

Pierwsze szkolenie okresowe BHP powinno być przeprowadzone w terminie

- do 12 miesięcy od rozpoczęcia pracy w większości przypadków.
- Osoby kierujące pracownikami (pracodawcy, kierownicy, mistrzowie, brygadziści) mają krótszy termin - do 6 miesięcy od rozpoczęcia pracy na tych stanowiskach.

Konstytucja

W Konstytucji znalazł się zapis dotyczący bezpiecznych i higienicznych warunków pracy: art. 66 ust. 1 stanowi, że każdy ma prawo do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, a art. 68 ust. 1, że każdy ma prawo do ochrony zdrowia.

- Wyrażenie „bezpieczeństwo pracy” symbolizuje działania i środki, które służą zapobieganiu urazom – wypadkom przy pracy.
- „Higiena pracy” obejmuje natomiast działania i środki służące zapobieganiu chorobom zawodowym.
- Zarówno pracownik, jak i pracodawca, są uprawnieni jak i zobowiązani do tego, aby w zakładzie pracy panował ład i porządek, a bezpieczeństwo i higiena pracy była na wysokim poziomie.
- W pracy człowiek spędza sporą część czasu, warto więc zadbać o to, aby warunki jego pracy były bezpieczne i higieniczne. Dobre warunki pracy sprawiają, że praca staje się mniej uciążliwa i męcząca, a przez to bardziej efektywna.

Kto może prowadzić szkolenia BHP i w jakiej formie?

Szkolenia BHP powinny być organizowane i prowadzone przez pracodawców lub, jeśli pracodawca postanowi je zlecić, przez jednostki organizacyjne uprawnione do prowadzenia działalności szkoleniowej w tej dziedzinie. Szkolenie okresowe kończy się testem wiedzy przeprowadzanym przez organizatora szkolenia

Co regulują przepisy BHP?

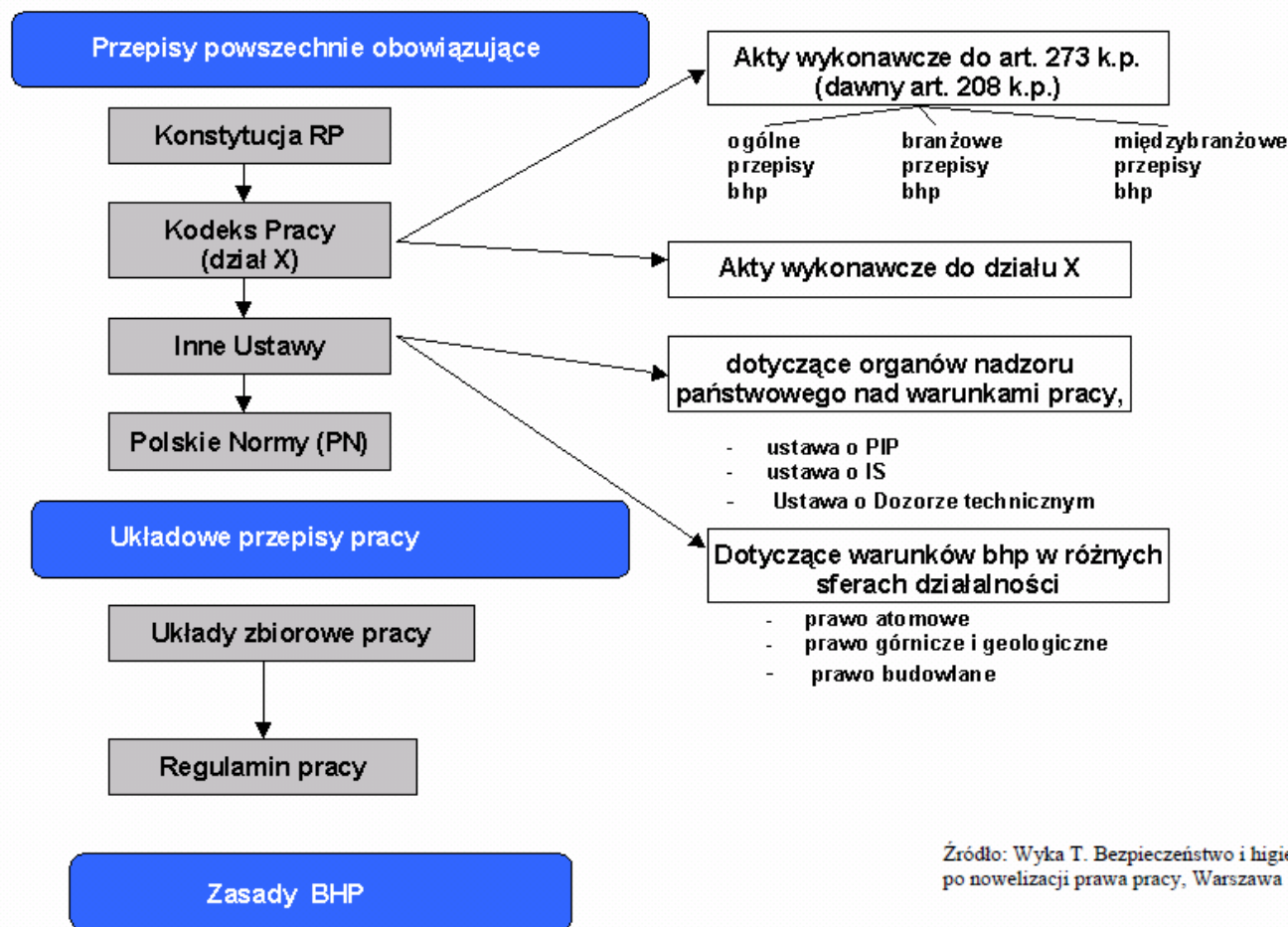
Zgodnie z ogólnym brzmieniem przepisów, pracodawca jest zobowiązany do ochrony zdrowia i życia pracowników poprzez zapewnienie im higienicznych i bezpiecznych warunków pracy. Dokonuje się tego m.in. poprzez:

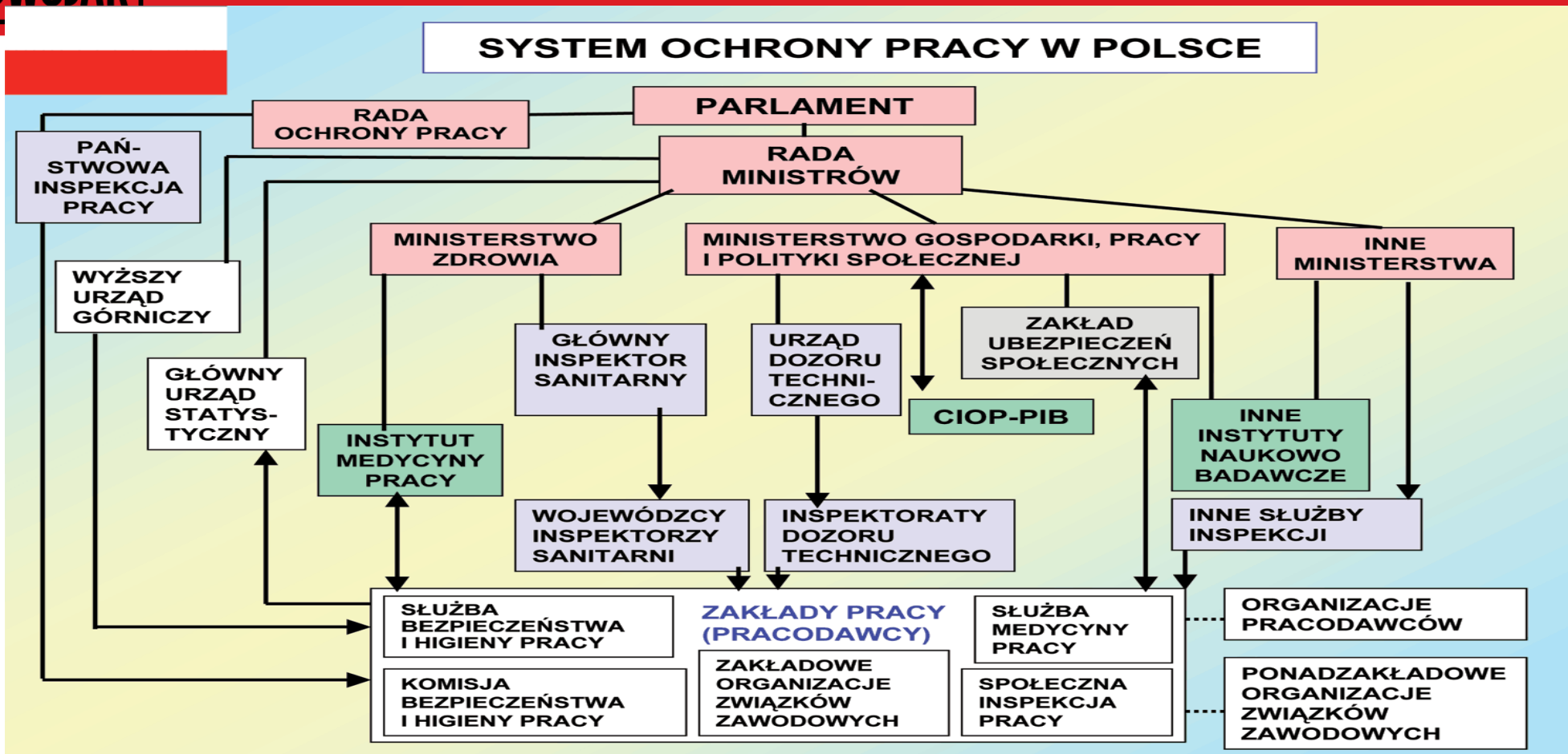
- przygotowanie i wywieszenie w widocznym miejscu instrukcji BHP dla pracowników (zgodnie z art. 211 Kodeksu pracy),
- poinformowanie pracownika o potencjalnych zagrożeniach, jakie mogą pojawić się podczas wykonywania codziennych obowiązków (wraz z przygotowaniem odpowiednich procedur w razie ich wystąpienia),
- zapewnienie pracownikowi czystego i bezpiecznego stanowiska pracy w pomieszczeniu spełniającym wymagania stawiane przez prawo (m.in. utrzymanie odpowiedniej temperatury czy dostosowanie w razie potrzeby pomieszczeń do wymagań osób niepełnosprawnych),
- zapewnienie pracownikowi w razie potrzeby odzieży ochronnej (np. kasku, rękawic, odpowiedniego obuwia lub fartucha),

Co regulują przepisy BHP?

- przekazanie pracownikowi informacji o konieczności stosowania się do poleceń przełożonych, zwłaszcza tych odnoszących się do przestrzegania procedur bezpieczeństwa i higieny pracy,
- skierowanie pracownika na obowiązkowe szkolenia BHP oraz regularne badania medycyny pracy w celu stwierdzenia jego zdolności do kontynuowania działań na obecnym stanowisku,
- przygotowanie i stosowanie wytycznych dotyczących utrzymania porządku w miejscu pracy (m.in. obchodzenia się z niebezpiecznymi substancjami i przedmiotami mogącymi wyrządzić krzywdę pracownikom),
- odpowiednie oznaczenie miejsca pracy przy pomocy znaków informacyjnych, znaków nakazu oraz zakazów.

System prawny ochrony pracy

Spółeczny nadzór nad warunkami pracy

- **Związki zawodowe**- mają prawo dokonywania oceny warunków pracy, sprawowania kontroli nad przestrzeganiem przepisów prawa pracy, a w szczególności przepisów i zasad bhp oraz kierowania działalnością społecznej inspekcji pracy i współdziałania w tym zakresie z Państwową Inspekcją Pracy.
- **Spółeczna Inspekcja Pracy (SIP)**- jest służbą społeczną pełnioną przez samych pracowników. Ma na celu zapewnić bezpiecznych i higienicznych warunków pracy oraz ochronę uprawnień pracowniczych, określonych w przepisach prawa pracy.
 - Społeczni inspektorzy pracy, których uprawnienia przybliżone są do uprawnień inspekcji zawodowej mają prawo:
 - kontrolować stan budynków, maszyn, urządzeń technicznych i sanitarnych z punktu widzenia bhp,
 - kontrolować przestrzeganie przepisów prawa pracy,
 - uczestniczyć w ustalaniu okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy jako członkowie zespołów powypadkowych.

Służba bezpieczeństwa i higieny pracy

- Tworzona jest jeżeli zatrudnionych jest ponad 100 pracowników

- Jest wyspecjalizowaną komórką, pomaga pracodawcy w wypełnianiu obowiązków zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy

- Do jej obowiązków należy przede wszystkim:

- kontrola warunków pracy i przestrzegania przepisów i zasad bhp

- informowanie pracodawcy o zagrożeniach zawodowych i przedstawianie

- okresowych analiz stanu bhp

- udział w opracowywaniu planów modernizacji i rozwoju zakładu oraz udział

- w przekazywaniu do użytkowania nowo budowanych i przebudowywanych

- obiektów

- zgłaszanie wniosków dotyczących wymagań bezpieczeństwa i ochrony pracy

- oraz ergonomii

- -udział w dokonywaniu oceny ryzyka zawodowego i w ustalaniu okoliczności

- i przyczyn wypadków

- współdziałanie z komórkami organizacyjnymi zakładu, laboratoriami, lekarzem, społeczną inspekcją pracy -działającymi na rzecz poprawy warunków pracy

Komisja bezpieczeństwa i higieny pracy

•Pracodawca zatrudniający powyżej 250 pracowników powołuje komisję bezpieczeństwa i higieny pracy jako swój organ doradczy i opiniodawczy.

•W skład komisji wchodzi:

- pracodawca,
- pracownicy służby bhp,
- lekarz sprawujący opiekę nad pracownikami,
- zakładowy społeczny inspektor pracy,
- przedstawiciele pracowników

•Przewodniczącym komisji jest pracodawca lub osoba przez niego upoważniona, wiceprzewodniczącym społeczny inspektor pracy.

•Zadaniem komisji jest dokonywanie przeglądu warunków pracy, okresowej oceny stanu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz współdziałanie z pracodawcą w realizacji jego obowiązków w zakresie bhp.

Państwowy nadzór nad warunkami pracy - Państwowa Inspekcja Pracy.

Państwowa Inspekcja Pracy jest organem powołanym do nadzoru i kontroli przestrzegania prawa pracy, w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

- **PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY:**

- Nadzór i kontrola przestrzegania przez pracodawców prawa pracy

- Uczestniczenie w przejmowaniu do eksploatacji wybudowanych lub przebudowanych zakładów pracy albo ich części

- Udział w badaniu okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy

- Ściganie wykroczeń przeciwko prawom pracownika określonym w kodeksie pracy i innych związanych z wykonywaniem pracy

Państwowy nadzór nad warunkami pracy - Państwowa Inspekcja Sanitarna

•Państwowa Inspekcja Sanitarna podlega ministrowi zdrowia, a kieruje nią Główny Inspektor Sanitarny.

•Została powołana w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych oraz w celu zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych.

•*Pełni nadzór nad warunkami:*

•higieny środowiska,

•higieny pracy w zakładzie pracy,

•higieny nauczania, wychowania, wypoczynku, rekreacji,

•zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytkowych.

•*Do zakresu nadzoru sanitarnego należą także:*

•uzgadnianie projektów zagospodarowania przestrzennego,

•uczestnictwo w dopuszczaniu do użytkowania obiektów budowlanych, środków komunikacji wodnej, lądowej, powietrznej,

•utrzymanie należytego stanu higienicznego zakładów pracy, warunków zdrowotnych produkcji,

•dbałość o warunki zdrowotne środowiska pracy.

Państwowy nadzór nad warunkami pracy - Urząd Dozoru Technicznego

- **Działalność Urzędu Dozoru Technicznego (UDT)-**

jest prowadzona na podstawie ustawy z dnia 21.12.2000 r. o dozorcze technicznym i polega na sprawowaniu dozoru technicznego nad urządzeniami technicznymi stwarzającymi zagrożenie dla życia lub zdrowia oraz mienia i środowiska.

UDT podlega ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

**Podsumowując, podmioty uprawnione do nakładania kar grzywny :
Inspektorzy PIP,
Inspektorzy sanitarni.**

Inne organy nadzoru nad warunkami pracy:

- Urząd Dozoru Technicznego,
- Urzędy Górnicze,
- Organy nadzoru budowlanego,
- Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska,
- Komenda Główna Straży Pożarnej,
- Policja.

FEZ
SWOJAK

ZŁ
SWÓJ
DO SWEGO
PO SWOJE

To już jest koniec.....

Lepiej zapobiegać niż leczyć.